

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

ניתנה ביום 20 יולי 2021

המבקשות

1. חברת נמל אשדוד בע"מ

2. חברת נמל חיפה בע"מ

-

1. הסתדרות העובדים הכללית החדשה

2. מר אבי אדרי - יו"ר איגוד עובדי התחבורה בהסתדרות

3. ועד עובדי תפעול - נמל אשדוד

4. ועד ציוד מכאני - נמל אשדוד

5. ועד מנ"ע תפעול - נמל אשדוד

6. ועד שירותי תפעול (מינהל) - נמל אשדוד

7. ועד עובדי בתי מלאכה - נמל אשדוד

8. גדי בוטבול, מזכיר ועד תפעול - נמל אשדוד

9. עמית שרף, מזכיר ועד ציוד מכאני - נמל אשדוד

10. דוד אפריאט, מזכיר ועד מנ"ע תפעול - נמל אשדוד

11. מיכל לוגסי, מזכירת ועד שירותי תפעול (מינהל) - נמל אשדוד

12. יעקב ליאני, מזכיר ועד בתי מלאכה - נמל אשדוד

13. אייל זלץ - נמל חיפה

14. חביב כהן - נמל חיפה

15. אביעד רוזליס - נמל חיפה

16. אמיר שימקו - נמל חיפה

17. גיא עודי - נמל חיפה

18. אבי אדרי - נמל חיפה

19. אבי לוי - נמל חיפה

20. ליאור ברזני - נמל חיפה

21. צחי עמר - נמל חיפה

22. יוסף זאיד - נמל חיפה

המשיבים

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

1. מדינת ישראל
  2. חברת נמלי ישראל, פיתוח ונכסים בע"מ
  3. לשכת הספנות הישראלית
  4. התאחדות התעשיינים בישראל
  5. לשכת המסחר תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר
- משיבות פורמאליות

בשם חברת נמל אשדוד בע"מ - עו"ד חיה ארמן, עו"ד מיכל הברפלד, עו"ד הדר אלאור
 בשם הסתדרות העובדים הכללית החדשה - עו"ד אלעד מורג
 בשם מדינת ישראל - עו"ד מיכל לייסר
 בשם חברת נמל חיפה בע"מ - עו"ד אוהד גלעדי, עו"ד מאור וייס
 בשם חברת נמלי ישראל, פיתוח ונכסים בע"מ - עו"ד דרור גל, עו"ד רעות שגיב-גרטלר
 בשם התאחדות התעשיינים - עו"ד מוטי עזרן
 בשם לשכת המסחר, תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר - עו"ד שלומי לוי
 ב"כ המשיב 12 - עו"ד רות קרן-רוזין, עו"ד בטי מצר לוי

החלטה

סגן הנשיאה אילן איטח

1. עניינה של החלטה זו בהוצאות משפט שהוטלו על המשיבים 8 - 22 בהחלטה מיום 11.5.18 שניתנה בהעדר המשיבים הנ"ל.

רקע עובדתי כללי

2. ההליך שבכותרת תלוי ועומד בבית דין זה מחודש יולי 2013 והורתו בהחלטת הממשלה, המכונה הרפורמה בנמלים, להקים שני נמלי ים חדשים באשדוד ובחיפה, נוסף על הנמלים הקיימים שם, המופעלים על ידי המבקשת 1, חברת נמל אשדוד (להלן - **חברת נמל אשדוד** או **נמל אשדוד**), ועל ידי המבקשת 2, חברת נמל חיפה בע"מ (להלן - **חברת נמל חיפה** או **נמל חיפה**) (להלן יחד - **חברות הנמל**).
3. בעקבות ההחלטה על הרפורמה בנמלים הודיעה המשיבה 1, הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן - **ההסתדרות**), על כוונתה להשבית את העבודה בחברות

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

- הנמל. על רקע זה הגישה המשיבה הפורמאלית 6, לשכת המסחר תל אביב והמרכז, איגוד לשכות המסחר (להלן - **לשכת המסחר**), בחודש יולי 2013, בקשה למתן סעדים זמניים האוסרים על עובדי חברות הנמל לנקוט צעדים ארגוניים.
4. בהחלטת בית הדין מיום 29.7.13 הוצא צו המורה לעובדי חברות הנמל להמשיך לעבוד כרגיל, בעבודה מלאה, תקינה וסדירה והמונע מהם נקיטת צעדים ארגוניים (להלן - **צו המניעה**). לצד זאת נקבע עקרונית כי להסתדרות קמה עילת שביתה.
5. מעת לעת נדחו בקשות של ההסתדרות לביטול צו המניעה וזה נותר על כנו עד שבוטל בהחלטה מיום 27.12.20 (להלן - **ההחלטה על ביטול צו המניעה**).
6. מאז תחילת ההליך (ולמעשה עוד קודם לכן) ניהלו הצדדים הרלוונטיים: ההסתדרות, חברות הנמל והמשיבה הפורמאלית 1, מדינת ישראל (להלן - **המדינה**), משא ומתן בקשר להשלכות הרפורמה בנמלים על עובדי חברות הנמל, על תנאי העסקתם ועל ביטחונם התעסוקתי, תוך שמעת לעת הם מוסרים לבית הדין הודעות עדכון ומתקיימים דיונים הן לפני מותב בית הדין והן לפני אב"ד.
7. המשא ומתן נשא פרי בסופו של יום; בחודש ינואר 2016 הגיעו הצדדים הרלוונטיים לחברת נמל אשדוד להסכמות עקרוניות הכפופות לחתימה על הסכמים מפורטים, בחודש יולי 2018 הושגו הסכמות בנוגע להשלכות הרפורמה בנמלים על עובדי חברת נמל חיפה ובחודש פברואר 2021 הושגו הסכמות בנוגע להשלכות הרפורמה בנמלים על עובדי חברת נמל אשדוד. בכך מוצה למעשה ההליך העיקרי ונותרה לדיון ולהכרעה סוגיית ההוצאות שהושתו על המשיבים 8 - 22, כפי שיפורט להלן.

רקע עובדתי הרלוונטי לסוגיית ההוצאות - אירועי מאי 2018

8. בחודש מאי 2018, בעיצומו של המשא ומתן בין הצדדים וללא כל הודעה מוקדמת כמתחייב על פי דין, פרצה שביתה בחברות הנמל, תוך שעובדיהן מפריס את צו המניעה שעמד אז בתוקפו (להלן - **שביתת מאי**). בעקבות זאת, בשעות אחר הצהריים המאוחרות של יום רביעי, 9.5.18, הגישו חברות הנמל, לשכת המסחר והמשיבה הפורמאלית 5, התאחדות התעשיינים (להלן - **ההתאחדות**), בקשות דחופות למתן סעדים ארעיים וזמניים המורים לעובדי חברות הנמל לשוב לעבודה תקינה וסדירה (להלן יחד - **הבקשות לסעד זמני**).
9. מאוחר יותר באותו הערב, בסמוך לשעה 15:21, לאחר שהתקבלה תגובה ראשונית מטעם ההסתדרות, ניתנה החלטה (מותב בהשתתפות השופטים הח"מ וכן נציגי הציבור גב' חיה שחר, גב' יעל רון, מר עצמון ליפשיץ וגב' ברכה סמו) המקבלת את הבקשות לסעד זמני במעמד צד אחד ומורה לעובדי חברות הנמל **"לשוב לאלתר**

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

לעבודה סדירה, מלאה ותקינה ללא שיבושים כלשהם". כן נדרשה ההסתדרות "להפעיל את מרותה הארגונית ולוודא חזרה לעבודה תקינה, מלאה וסדירה ללא שיבושים" בחברות הנמל (להלן - ההחלטה מיום 9.5.18). עוד באותה החלטה נקבע דיון תזכורת לפני הח"מ ליום המחרת, 10.5.18, בשעה 12:00 והוסף כי במקרה הצורך יתקיים דיון בבקשות לסעד זמני לפני מותב בית הדין ביום 10.5.18 בשעה 16:00.

10. על רקע המשך שביתת מאי הגישה חברת נמל אשדוד, בלילה שבין יום 9.5.18 ליום 10.5.18, בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט (להלן - פקודת הביזיון או הפקודה). לדבריה, חרף האמור בהחלטה מיום 9.5.18 לא שבו עובדי נמל אשדוד לעבודה סדירה ומלאה, וההסתדרות לא הפעילה מרותה הארגונית כנדרש ממנה. כמשיבים לבקשה פורטו המשיבים 1 - 12, שהם: המשיבה 1 - ההסתדרות; המשיב 2 - מר אבי אדרי, יו"ר איגוד עובדי התחבורה בהסתדרות, כתפקידו אז (להלן - מר אדרי); המשיבים 3 - 7, שהם חמישה ועדים הפועלים בנמל אשדוד (להלן יחד - ועדי נמל אשדוד); והמשיבים 8 - 12, שהם העומדים בראש ועדים אלה (להלן יחד - ראשי ועדי אשדוד). חברת נמל אשדוד ביקשה כי בית הדין יזמן את ראשי ועדי אשדוד "לכונן עליהם ציות להחלטות בית הדין, באופן בו תיפסק השביתה הפראית [הכוונה היא לשביתת מאי - א.א.] והבלתי חוקית".

במקביל הגישה חברת נמל חיפה הודעה ובה נטען כי גם עובדיה לא שבו לעבודה סדירה ומלאה וההסתדרות נמנעה מהפעלת מרותה, אולם למניעת הסלמה לא הוגשה על ידה בקשה "רשמית" לפי הפקודה.

המדינה ביקשה שבית הדין יעשה שימוש "בכל הסמכויות הנתונות לו, לרבות בדרך של הטלת הוצאות, ו/או קנס בהליך ביזיון".

11. דיון בבקשה האמורה נקבע ליום 10.5.18 בשעה 10:00 וזומנו אליה מר אדרי וראשי ועדי אשדוד. חרף זאת, ראשי ועדי אשדוד לא התייצבו לדיון שנקבע אף שהתברר כי ידעו על קיומו ועל חובתם להתייצב אליו. בתום הדיון נקבע דיון המשך לשעה 20:00 וכן ניתנה ההחלטה הבאה:

"לאחר ששמענו את דברי ב"כ המבקשת ועיינו בתמונות שהוצגו לנו וכן ממכלול הנסיבות כפי שעלו בדיון, שוכנענו כי מוצדק להוציא צו הבאה למשיבים 8 עד 12 וזאת מכח סמכותנו לפי סעיף 26(2) לפקודת בזיון בית משפט.

לפיכך, אנו מוציאים בזאת צו להבאתם של המשיבים 8-12 לבית הדין עוד היום, 10.5.2018, באופן מיידי וזאת לצורך דיון בבקשת המבקשת לפי פקודת בזיון בית משפט.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

צו זה יבוצע על ידי משטרת ישראל - תחנת אשדוד, באופן מיידי ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת. ניתן לשחרר את מי מהמשיבים 8-12 בתנאי שיפקיד ערבון כספי בסכום של ₪ 5,000 להבטחת התייצבותו המידית בבית הדין.
ב"כ המבקשת תמציא למזכירות בית הדין את פרטי תעודות הזהות והמען של המשיבים 8-12 לצורך הוצאת צווי הבאה כאמור. " (הדגשה הוספה - א.א.)

בהתאם לאמור בהחלטה, הוצאו צווי הבאה נגד ראשי ועדי אשדוד, אלא שהללו לא התייצבו לדיון שנקבע לשעה 20:00 והמשטרה מסרה כי לא עלה בידה לאתר אותם. כך, הדיון בבקשת חברת נמל אשדוד לפי פקודת הביזיון, שהחל בשעה 20:00, נמשך ללא התייצבות ראשי ועדי אשדוד. באי כוח חברות הנמל וההתאחדות העלו טענותיהם ביחס לנסיבות הללו, לרבות באשר להטלת הוצאות אישיות על ראשי ועדי אשדוד. בא כוח ההסתדרות העלה גם הוא טענותיו. בתום הדיון הוחלט כך:

1. בית הדין רואה בחומרה רבה את הפרת צו המניעה כנגד השביתה לרבות צו המניעה מאמש. חומרה יתירה יש לכך שיושבי ראש ועדי העובדים בנמל אשדוד לא התייצבו לדיון לפי פקודת ביזיון בית משפט, ולכאורה נוקטים בצעדים שלא מאפשרים את ביצוע צווי ההבאה שהוצאו כנגדם. אין צורך להרחיב על ההשלכות של התנהלות כאמור הן על מערכת יחסי העבודה והן על הסיכונים האישיים המוטלים על כלל העובדים כתוצאה מהתנהלות כאמור.
2. רשמנו בפנינו את הסתייגות ההסתדרות מהפרת הצווים, וכן את התחייבותה להמשיך ולנקוט בכל פעולה אפשרית על מנת לגרום לחזרה לעבודה סדירה ללא דיחוי נוסף.
3. המבקשת - חברת נמל אשדוד בע"מ - הודיעה כי היא מבקשת שהדיון בבקשה יתקיים בעניינם של כלל המשיבים יחדיו, לאחר שיתייצבו לדיון יושבי ראש הוועדים. לאחר ששקלנו את עמדות הצדדים ומטעמי יעילות - בהתחשב בכך שהבקשה מכוונת בעיקרה למשיבים 8 עד 12 וכן בהתחשב בכך שלא הונח לפנינו תצהיר תשובה של מר אדרי אשר מפרט את הצעדים שנקטו על ידי ההסתדרות או על ידו באופן אישי על מנת לגרום לחזרה לעבודה סדירה, החלטנו להיענות לבקשתה. יובהר שאין באמור כדי שישתמע כאילו יש קביעה שמר אדרי ביזה את צו בית הדין באופן אישי.
4. לפיכך אנו מורים כדלקמן:
  - א. דיון בבקשה לביזיון בית משפט יתקיים מחר, 11.5.2018, בשעה 10:30.
  - ב. עד מחר בשעה 8:30 יוגש תצהיר מטעם ההסתדרות המפרט את הצעדים שנקטו וזאת, בין היתר, בהמשך להודעתה בדיון לפנינו.
  - ג. משטרת ישראל תמשיך במאמציה לבצע את צווי ההבאה באופן שהמשיבים 8 עד 12 יובאו לדיון האמור בס"ק א לעיל.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-2018-40815

מזכירות בית הדין תבדוק עם משטרת ישראל עד מחר, 11.5.2018, בשעה 8:30 אם עלה בידה לבצע את צווי ההבאה.
5. בית הדין שב ומבהיר כי צו המניעה מיום 9.5.2018 בעינו עומד וכי חובה על כלל העובדים לשוב לעבודה סדירה לאלתר.

12. בשעות הלילה שלאחר הדיון הגישה חברת נמל חיפה בקשה לפי פקודת הביזיון, המכוונת נגד המשיבים 13 - 22, שהם חברי ועדים בנמל חיפה (להלן - **חברי ועדי חיפה**). על פי האמור בבקשה, העבודה בנמל חיפה טרם חזרה לסדרה, חרף ההחלטה מיום 9.5.18. בהתאם נחתמה ביום 10.5.18 הזמנה לדיון לפי פקודת הביזיון, המכוונת לחברי ועדי חיפה ומודיעה על הבקשה שהגישה נגדם חברת נמל חיפה ועל קיומו של דיון בעניין ביום המחרת - יום שישי, 11.5.18 בשעה 10:30.

13. בבוקר יום 11.5.18 הוגש תצהירו של מר אדרי מטעם ההסתדרות וכן הוגשה הודעת המשיב 12, מר יעקב ליאני (להלן - **מר ליאני**), שלפיה הוא נמצא בחופשת מחלה ולא נטל כל חלק בשביתה ועל כן מבוקש ביטול הליכי הביזיון המופנים כלפיו.

14. דיון בבקשת חברת נמל חיפה לפי הפקודה התקיים ביום 11.5.18 ולצדו נמשך הדיון בבקשה לפי הפקודה שהגישה חברת נמל אשדוד. לדיון לא התייצבו ראשי ועדי אשדוד וחברי ועדי חיפה (להלן יחד - **ראשי הוועדים**). המשטרה מסרה הודעה נוספת שלפיה לא עלה בידה לאתר מי מראשי ועדי אשדוד. בדיון התברר כי שביתת מאי עודנה נמשכת בשתי חברות הנמל. באי כוח חברות הנמל העלו טענות שונות לעניין האפשרות לקנוס את ראשי הוועדים, או לחייבם בהוצאות, תוך אבחנה בין ראשי ועדי אשדוד שנגדם הוצאו צווי הבאה ובין חברי ועדי חיפה שטרם הוצאו נגדם צווי הבאה. בא כוח ההסתדרות אז, עו"ד תקן, עדכן "**בזהירות המתחייבת**" כי חברי ועדי חיפה "**מסרו שאם יקבע דיון במוצאי שבת הם יתייצבו**" וכי נראה שגם לגבי ראשי ועדי אשדוד "**יש כוונה להתייצב לדיון הבא שיקבע, ככל שיקבע**".

באת כוח המדינה ביקשה לעדכן את צווי ההבאה, להוציא צווי עיכוב יציאה מהארץ נגד ראשי הוועדים והוסיפה "**שההליך הזה מחייב פסיקה של הוצאות לטובת הצדדים שנמצאים כאן, הוצאות לטובת אוצר המדינה**". בתום הדיון ניתנה ההחלטה הבאה:

1". לאחר ששמענו את טיעוני ב"כ נמל חיפה בכל הנוגע להזמנת המשיבים 2 עד 11 לבקשת נמל חיפה [הכוונה היא לחברי ועדי חיפה - א.א.], שוכנענו כי מוצדק להוציא צו הבאה למשיבים 2 עד 11 וזאת מכח סמכותנו לפי סעיף 6(2) לפקודת ביזיון בית משפט. לפיכך, אנו מוציאים בזאת צו להבאתם של המשיבים 2 עד 11 לבית הדין וזאת לדיון שנקבע למוצאי שבת, 12.5.2018 בשעה 22:30.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

צו זה יבוצע על ידי משטרת ישראל - תחנת חיפה, באופן מיידי ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת. ניתן לשחרר את מי מהמשיבים 2 עד 11 בתנאי שיפקיד ערבון כספי בסכום של 20,000 ₪ להבטחת התייצבותו למועד הדיון האמור. מובהר בזאת שכל שלא יתייצב לדיון, יחולט הסכום לטובת אוצר המדינה.

2. אשר לבקשה לפי פקודת הבזיון שהגיש נמל אשדוד ביום 10.5.18, משטרת ישראל תמשיך במאמציה לבצע את צווי ההבאה של המשיבים 8 עד 12 [הכוונה היא לראשי ועדי אשדוד - א.א.], על מנת להביאם לדיון שקבוע ליום 12.5.2018 בשעה 22:30. ניתן לשחרר את מי מהמשיבים 8 עד 12 בתנאי שיפקיד ערבון כספי בסכום של 20,000 ₪ להבטחת התייצבותו למועד הדיון האמור.

מובהר בזאת שכל שלא יתייצב לדיון, יחולט הסכום לטובת אוצר המדינה.

3. החלטה ביתר הבקשות שנשמעו בפנינו בדיון, תינתן בנפרד עוד היום."

ההחלטה על החיוב בהוצאות

15. לאחר שהסתיים הדיון ניתנה ההחלטה הבאה (להלן - החלטת ההוצאות), היא ההחלטה העומדת בלבה של החלטתנו דנן, ואלה עיקריה:

"...

4. בקשה לפסיקת הוצאות:

א. מקובלת עלינו עמדת נמל חיפה, נמל אשדוד והמדינה שלפיה בנסיבות שבהן אין ספק כי המשיבים המוזכרים בסעיפים 1 ו- 2 לעיל [הכוונה היא לראשי הוועדים - א.א.], ידעו על קיום הדיון בבקשות לפי הפקודה ובחרו שלא להתייצב אליו, כי אז רשאי בית הדין, הן מכוח הפקודה והן מכוח סמכותו הטבועה 'על מנת להגן על יכולתו התפקודית - מוסדית של בית הדין' [...], לפסוק הוצאות משפט.

ב. בשיעור הוצאות המשפט יש להבחין בין ההליך של נמל חיפה לבין ההליך של נמל אשדוד, נוכח השוני בהליכים שהתנהלו עד כה.

ג. לאור האמור, ובהתחשב בכלל הנסיבות, החלטנו לחייב כל אחד מהמשיבים 2 עד 11 לבקשת נמל חיפה [הכוונה היא לחברי ועדי חיפה - א.א.] לשלם לכל אחד מהצדדים שביקש שייפסקו לזכותו הוצאות, דהיינו חברת נמל חיפה ומדינת ישראל, הוצאות אישיות בסך של 10,000 ₪. דהיינו, כל אחד מהמשיבים האמורים ישא בהוצאות בסך כולל של 20,000 ₪, וזאת בגין אי התייצבות לדיון היום.

ד. אשר למשיבים 8 עד 12 לבקשת נמל אשדוד [הכוונה היא לראשי ועדי אשדוד - א.א.], בהתחשב בכלל הנסיבות, לרבות הדיונים שנמשכו לאורך כל יום האתמול, הפעולות שנדרשה

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

משטרת ישראל לבצע לצורך הבאתם לדיון אתמול ולדיון היום, וכאשר כעולה מדו"ח משטרת ישראל משיבים אלה נקטו פעולות התחמקות מקבלת ההזמנה לדיונים, אנו מחייבים כל אחד מהמשיבים 8 עד 12 לבקשת נמל אשדוד לשלם לאוצר המדינה הוצאות אישיות בסך של 50,000 ₪, וכן לשלם לחברת נמל אשדוד הוצאות אישיות בסך של 30,000 ₪, וזאת בגין אי ההתייצבות לדיונים אתמול והיום.

5. אשר לבקשה לנקיטת אמצעים על פי סעיף 7 לפקודה:

א. ...

...

6. בשלב זה לא מצאנו מקום להידרש לטענות הצדדים ביחס לעניינם של ההסתדרות ומר אדרי כמשיבים.

7. בהתייחס להודעתו של מר ליאני המשיב 12 לבקשת נמל אשדוד, שהוגשה הבוקר באמצעות עו"ד רן קונפינו, אליה לא צורף אישור מחלה - מובהר כי עליו להתייצב לדיון הקבוע למחר כאמור לעיל, אלא אם כן ימציא אישור רפואי שלפיו נבצר ממנו משיקולים רפואיים להתייצב לדיון, תוך פירוט הטעמים לכך. על האישור הרפואי יחול צו איסור פרסום. למען הסר ספק כל האמור ביחס למשיבים לבקשת נמל אשדוד חל גם עליו.

8. מובהר לכל המשיבים בשתי הבקשות, פעם נוספת, שצו המניעה עומד על כנו, וכן מודגשת החומרה היתרה שבהפרה המתמשכת של הצו, החותרת תחת סדרי השלטון והמשפט במדינה, מהווה עבירה פלילית של כל אחד מעובדי הנמלים אשר לא שב לעבודה, וגורמת נזקי עתק לצדדים רבים ולמשק בכלל.

על כלל עובדי הנמלים לשוב לאלתר לעבודה סדירה, מלאה ותקינה, ועל ההסתדרות והמשיבים, יושבי ראש הוועדים, וכן כלל חברי הוועדים, לפעול בכל דרך אפשרית שהיא להשבת העבודה בנמלים לסדרה לאלתר.

ככל שהעבודה בנמלים תשוב לסדרה, יתייתר הדיון הקבוע למחר על כל המשתמע מכך. חברות הנמל יודיעו לבית הדין מצב הדברים וככל שיהיה מקום לביטול הדיון, תינתן החלטה ואז יקבע דיון בהקדם במעמד הצדדים לכל היבטיו של הסכסוך, והדרכים לקידום פתרונו.

ככל שלא תינתן החלטה אחרת, יתקיים הדיון מחר, בשעה 23:00 [צ"ל: 22:30 – א.א.].

9. חברות הנמל המבקשות ימציאו החלטה זו וכן הזמנה לדיון הקבוע למחר - כל אחת לגבי המשיבים הרלוונטיים לה. חברת נמל אשדוד תמציא החלטה זו גם לעו"ד רן קונפינו. המצאה כאמור תיעשה בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984. אישורי מסירה ערוכים כדין יוגשו במעמד הדיון.

16. נשלים ונציין כי ביום שישי, 11.5.18, הגישה חברת נמל אשדוד בקשה נוספת לפי פקודת הביזיון, המכוונת זו הפעם נגד ההסתדרות, מר אדרי, הוועדים הרלוונטיים (המשיבים 3-7 לכותרת החלטה זו) ו-11 חברים בוועדי נמל אשדוד שאינם

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 40815-07-13

המשיבים בכותרת החלטה זו (להלן - **המשיבים הנוספים**) וללא ראשי ועדי אשדוד. בקשה זו לא נדונה הלכה למעשה והמשיבים הנוספים לא היו צד לדיון האחרון בסוגיית ההוצאות. לפיכך, החלטתנו דנן (כמו גם החלטת ההוצאות עצמה) אינה מתייחסת לבקשה זו.

17. דיון בבקשות של חברות הנמל לפי הפקודה התקיים במוצאי שבת, 12.5.18, בשעה 22:30 (להלן - **דיון מוצ"ש**). לדיון התייצבו ראשי הוועדים והמשיבים הנוספים (למעט אחד). במהלך הדיון הוברר כי בחברות הנמל החל תהליך של חזרה לעבודה. באי כוח חברות הנמל ובאת כוח המדינה עמדו על חומרת האירועים וביקשו, בין היתר, להשית על ראשי הוועדים הן הוצאות אישיות משמעותיות והן קנסות כבדים. בא כוח ההסתדרות עמד, בין היתר, על החשיבות שרואה ההסתדרות בערך שלטון החוק ובציות להחלטות שיפוטיות. כמו כן ביקש לטעון לעניין ההוצאות שהושתו על ראשי הוועדים, משהחלטה בעניין זה ניתנה במעמד צד אחד. נשאו דברים גם כמה מראשי הוועדים וכן יו"ר ההסתדרות דאז, מר אבי ניסנקורן. בתום הדיון ניתנה ההחלטה הבאה:

1. "על יסוד הודעת יו"ר הוועדים וחברי הוועדים כי הכוונה להחזיר את העבודה בנמלים לסדרה ובאופן מיידי ומלא וכי למעשה הם פעלו לכך כבר משעות הלילה הקודם, הגענו למסקנה שבשלב זה יש להפסיק את הדיון בבקשות לביזיון ולאפשר לחברי הוועדים להמשיך לפעול להשבת העבודה בנמלים כסידרה.
2. החלטה בסוגיות התלויות ועומדות כולן או חלקן לפי העניין, תישלח לצדדים.
- רשמנו לפנינו את בקשת ב"כ ההסתדרות לקיים דיון בשאלת ההוצאות שנפסקו ובשאלת ההוצאות בגין הישיבה של היום בדיון הקרוב.
3. הנמלים ידווחו עד היום בשעה 10:00 בבוקר בקשר להתייצבות העובדים לעבודה ועד ליום 14.5.2018 בשעה 10:00 לעניין תפוקות הנמלים.
4. דיון בתיק סק"כ 40815-07-13 יתקיים ביום 15.5.2018 בשעה 18:00.
5. בית הדין שב ומדגיש את החומרה היתרה שבהפרת צווים ובית הדין מקווה ומאמין שלעת הזאת הלקחים הופנמו ואשר נעשה לא ישוב להעשות."

18. בתמצית שבתמצית יצוין כי החל מיום ראשון, 13.5.18, הגיעו דיווחים על סיום שביתת מאי בחברות הנמל ועל שובה של העבודה לסדרה ולתקנה. בתום דיון שהתקיים ביום 15.5.18 הוחלט, בין היתר, כי ההחלטה בבקשות לפי פקודת הביזיון תישלח לצדדים. כמו כן נקבעו מועדים לדיון "בשאלת ההוצאות לפי

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

פקודת בזיון בית משפט ולהגשת טיעוני הצדדים בשאלה זו, לאור בקשת ההסתדרות לדון מחדש בהוצאות שהוטלו לשיטתה במעמד צד אחד.

ההחלטה בבקשות לפי פקודת הביזיון

19. בהמשך אותו היום, 15.5.18, ניתנה החלטה בבקשות לפי פקודת הביזיון (להלן - **החלטת הביזיון**) שבה עמד בית דין זה על חשיבותו של עקרון שלטון החוק ועל דרכי ההתמודדות עם אי ציות להחלטות שיפוטיות, בדגש על פקודת הביזיון בכלל ועל סעיפים 6 ו-7 שבה בפרט. בהחלטה נקבע כי "יושבי ראש וחברי הוועדים" (כהגדרתם בסעיף 14 לאותה החלטה), ובהם ראשי הוועדים שלפנינו, "**הפרו את צווי המניעה שהוציא בית דין זה תחת ידיו... באופן מכוון, ממושך ובוטה**". עוד נקבע כי "**חומרה נוספת יש בכך שהמשיבים 8-22** [הכוונה היא לראשי הוועדים שלפנינו - א.א.] **לא התייצבו לדיונים שהתקיימו בבית הדין בימים 10.5.18 ו-11.5.18 שאליהם זומנו כדין (כל משיב לדיונים הרלוונטיים לגביו) ושכעולה מהטענות ומהראיות היו מודעים לקיומם ולחובת התייצבותם אליהם, מתוקף תפקידיהם כיושבי ראש וחברי הוועדים בחברות הנמל. הגדילו לעשות המשיבים 8-12** [הכוונה היא לראשי ועדי אשדוד - א.א.] **שבנוסף על האמור לעיל נקטו אמצעים לחמוק מהמשטרה שביקשה לבצע את צווי ההבאה שהוצאו נגדם**".

אשר למר ליאני נקבע כי אף הוא הפר את צווי המניעה, וזאת משלא נטען כי "**פעל באופן אקטיבי כלשהו, מתוקף החובה והאחריות המוטלות עליו כיושב ראש ועד בתי מלאכה בחברת נמל אשדוד, לקיום צווי המניעה**". עוד נקבע כי האישורים שצירף לתצהירו אינם מהווים אישור להעדר יכולת להתייצב לדיון ולכן גם בהיבט זה נדחו טענותיו שלפיהן יש להחריגו מיתר ראשי הוועדים.

לצד זאת נקבע כי ההסתדרות ומר אדרי לא הפרו את צווי המניעה והבקשות ביחס אליהם נדחו.

20. מבחינת הסעדים נקבע בהחלטת הביזיון כי אין עוד רלוונטיות לסעד לפי סעיף 7 לפקודה, לאור התייצבות ראשי הוועדים לדיון מוצ"ש. אשר לסעדים מכוח סעיף 6 לפקודה נקבע כי משדווח על השבת העבודה לסדרה אין מקום לפסוק "לעת הזו" קנס על אתר. מנגד, נמצא כי התקיימו התנאים להשתתף קנס על תנאי ולעניין זה נקבע כך:

"היה ויוכח שמי מיושבי ראש וחברי הוועדים הפר את צווי המניעה לאחר החלטה זו, הרי שיוטל עליו בגין הפרה עתידית זו קנס אישי בשיעור של

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

1,500 ₪ עבור כל שעה של הפרה ב-24 השעות הראשונות ולאחריהן קנס
בשיעור של 3,000 ₪ עבור כל שעה של הפרה."

בסיום ההחלטה הוזכר מועד הדיון שנקבע בשאלת ההוצאות - יום 3.7.18 בשעה
17:00 - ובית הדין שב ונדרש "לתופעה החמורה של הפרת צווים שיפוטניים,
תופעה המערערת את עקרון שלטון החוק ועלולה להוביל לאנרכיה".

המשך ההליך והבקשה הנוכחית

21. מעת לעת נדחה הדיון הנוגע לסוגיית ההוצאות ובמקביל נמשכו פגישות המשא
ומתן בין הצדדים. בחודש יולי 2018 הגיעו הצדדים הרלוונטיים לנמל חיפה
להסכמות. המשא ומתן נמשך ביחס לנמל אשדוד, תוך שההסתדרות פונה מדי כמה
חודשים לבית הדין בבקשה לבטל את צו המניעה. כאמור לעיל, בקשתה נעתרה
בהחלטה מיום 27.12.20.

22. מבלי להידרש לפירוט כל העניינים יצוין כי ביום 31.3.21 הודיעה חברת נמל אשדוד
כי הצדדים הרלוונטיים לנמל אשדוד הגיעו אף הם להסכמות שאושרו על ידי
המדינה ביחס להשלכות הרפורמה בנמלים על עובדי נמל אשדוד. לצד זאת ביקשה
חברת נמל אשדוד לקבוע מועד לדיון "בהליך הבזיון". ביום 1.4.21 ביקשה
ההסתדרות "לסגור את ההליך שעילתו פקעה" ולדחות את בקשתה של חברת נמל
אשדוד "להניע מחדש" את הדיון בסוגיית ההוצאות.

23. בהחלטה מיום 4.4.21 נקבע כך:

"מהודעות חברת נמל אשדוד וההסתדרות עולה כי ההליך העיקרי מוצה.
כך עולה אף מהודעות קודמות שהוגשו על ידי חברת נמל חיפה בע"מ...
וההסתדרות. בנסיבות אלה בכוונת בית הדין להורות על מחיקת ההליך
העיקרי, בכפוף להחלטה בשאלת ההוצאות שנפסקו בהליך על פי פקודת
בזיון בית משפט. אשר על כן... יודיעו יתר הצדדים להליך העיקרי, לרבות
חברת נמל חיפה בע"מ, עמדתם באשר לכוונה למחקו בכפוף להחלטה
בשאלת ההוצאות.
..."

הודעות הצדדים ביחס למחיקת ההליך

24. בהמשך להחלטה האמורה נתנו הצדדים כולם הסכמתם למחיקת ההליך העיקרי,
חלקם התנו זאת במתן החלטה בסוגיית ההוצאות. עניין מחיקת ההליך העיקרי
יידון בנפרד, על ידי כלל חברי המותב בהליך העיקרי.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

טענות הצדדים ביחס לסוגיית ההוצאות

25. אשר לסוגיית ההוצאות, נפרוש להלן את עיקר טענות הצדדים, לאו דווקא לפי הסדר שבו הובאו.

טענות ההסתדרות

26. ההסתדרות מדגישה בפתח עמדתה כי היא ארגון שומר חוק הרואה חשיבות עצומה בקיום החלטות בית הדין וערכאות המשפט בכלל וכי לא עמדה מאחורי שביתת מאי. ההסתדרות מסבירה כי אירועי הביזיון היו "אחת מנקודות השפל המשמעותיות ביותר אליהן התדרדר המשבר בנמלים" שבה שרר חוסר אמון מוחלט בין נציגי העובדים לבין המדינה ובין העובדים לבין נציגיהם וזה הביא לתסיסה רבתי; לאורך כל המשבר עמדו ראשי הוועדים בפרץ וריסנו את דרישות העובדים לצאת למאבק ולשביתה; באותה נקודת שפל, שעה שהתערער האמון באפשרות להגיע להסכמות, לקחו ראשי הוועדים "צעד אחורה" וחדלו מלחצוץ בין העובדים למאבק; החלטות בית הדין במסגרת הליך הביזיון הביאו אותם להתעשת, להתעמת עם העובדים ולהשיב את העבודה בחברות הנמל לסדרה תוך שעות; ב-3 השנים שחלפו שיקמו הצדדים את היחסים ביניהם וחתמו על הסכמים, תוך שיתוף פעולה וגילוי אומץ לב ציבורי של הצדדים ובראשם ראשי הוועדים, וכמובן תוך קיום מלא של החלטות בית הדין.

27. ההסתדרות טוענת, כהערה מקדמית שעליה נסמכים יתר טיעוניה, כי יש לראות את החיוב בהוצאות על פי החלטת ההוצאות, במיוחד לאור שיעורן הגבוה, כסנקציה מכוח פקודת הביזיון, שנועדה לשרת את תכלית הפקודה - אכיפת החלטות בית הדין בדבר השבת העבודה בחברות הנמל לסדרה ובדבר התייצבות לדיונים. תכלית ההוצאות לא היתה עונשית או כלכלית. הסיבה שבעטיה הושטו בהחלטת ההוצאות משפט ולא סנקציות מכוח פקודת הביזיון היא הוראת סעיף 6(2) לפקודה, המחייבת את נוכחות הממרה בבית הדין כתנאי להטלת סנקציות לפי הפקודה. בהחלטת הביזיון הפעיל בית הדין את כלי האכיפה שבפקודה בקבעו קנס על תנאי ובדחותו את הסעד להטלת קנס על אתר. העובדה שההוצאות לא בוטלו בהחלטת הביזיון ריחפה מעל ראשי הוועדים כל ההליך, כמעין "עיצום על תנאי", בנוסף לקנס על תנאי שהוטל בהחלטת הביזיון. בפועל, ב-3 השנים הנוספות של התנהלות ההליך כובדו החלטות בית הדין. כלומר, למכלול הסנקציות שהטיל בית הדין היתה אפקטיביות של 100 אחוז בהגשמת תכליות

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

הליך הביזיון ; הן התכלית הצרה של קיום צו המניעה שהופר והן התכלית הרחבה של ציות ליתר ההחלטות שיתקבלו בהליך.

עוד נטען כי עצם הדיון בהליכי הביזיון באופן אישי מול ראשי הוועדים מהווה שימוש בחריג פסיקתי לדיני הביזיון, שהרי ראשי הוועדים מהווים צד שלישי, חיצוני להליך. על פי הפסיקה, מוסיפה ההסתדרות וטוענת, ניתן לחייב עובדים, הגורמים לכך שמופר צו שיפוטי, בהליכי ביזיון רק בהתאם להוראות סעיף 6 לפקודה. גם מטעם זה יש לראות את ההוצאות שהוטלו בהחלטת ההוצאות כתחליף לאמצעים הקבועים בפקודה.

28. ההסתדרות טוענת כי **"בנסיבות המשמחות של סיום ההליך"** לצד קיום החלטות בית הדין בהמשך ההליך, אין מקום להשית על העובדים הוצאות אישיות. נטען כי חברת נמל אשדוד מבקשת להשיג ב**"השתתפות עיצום נוסף כעת"** תכלית ענישתית וזאת בניגוד לדין ולהלכה הגודרים את מוסד הביזיון. ההסתדרות סבורה שבנסיבות המיוחדות שנוצרו, **"ניתנת לבית דין נכבד זה כעת ההזדמנות הנדירה לבחון לאחר מעשה את יעילותן של 'הדרכים החלופיות' שהותוו"** בהחלטת הביזיון. בחינה זו תעלה כי די היה בעיצומים על תנאי שהוטלו, לצד האיום בחיוב בהוצאות אישיות, כדי להגשים את מטרות הליך הביזיון במלואן. הוספת סנקציה לאחר מעשה להגשמת המטרה שכבר הושגה היא בהכרח מעשה פוגעני יותר שאין קשר בינו ובין הגשמת המטרה ומכאן שאינה מידתית.

29. טענות נוספות מפי ההסתדרות : ההחלטות במסגרת הליך הביזיון כווננו לאכיפת צו המניעה, אולם בהחלטה מיום 27.12.20 נקבע כי צו זה יפקע החל מיום 31.12.20 כך שכיום צו זה אינו קיים עוד. לפיכך לא ניתן לאכוף באמצעות הליך הביזיון, באופן הצופה פני עתיד, צו שפקע במועד הגשת הבקשה לאכיפתו ; בקשת חברת נמל אשדוד עוקפת את החלטת בית הדין שלא להטיל קנס על אתר ; לא רק הדין מחייב את דחיית הבקשה של חברת נמל אשדוד, כי אם גם **"הגיונם הפשוט של יחסי עבודה"**, כפי שבא לידי ביטוי בעמדת חברת נמל חיפה. נטען כי ראשי הוועדים שילמו מחיר אישי גבוה על השליחות הציבורית שמילאו בשעות הקשות של חברות הנמל, הם לא פעלו להשאת רווחים אישיים, ומצאו עצמם במהלך הדיונים בין הפטיש לסדן ; אירועי מאי 2018 משקפים את **"כניעתם הנואשת, המצערת, הפסולה והאסורה, באותו עניין, ללחץ העצום שהופעל עליהם"** ו**"כולם מצטערים על ההחלטות שקיבלו במסגרת"** האירועים. כיום מצויה מערכת יחסי העבודה בחברות הנמל בהתחדשות ושיקום, חלק מראשי הוועדים לא מכהנים עוד בוועד, הטלת ההוצאות כעת לא תביא את יחסי העבודה בחברות הנמל לרגיעה כי אם

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

ההפך. אם **"תו המחיר ייקבע באופן אישי, ברמה כה גבוהה"** והנסיבות החריגות **"יתורגמו לשלט אזהרה מפני כהונה בשעת משבר בועד עובדים, יירב הנזק על התועלת"**.

30. לעמדת ההסתדרות צורפה **"הצהרה משותפת"** של ראשי הוועדים כולם, למעט מר ליאני, (להלן - **הצהרת ראשי הוועדים**), שבה הוצגה הזווית שלהם לאירועים, כך: הצעדים שננקטו במועדים הרלוונטיים היו **"טעות חמורה שאסור שתחזור"**; חשוב לקיים החלטות שיפוטיות; ראשי הוועדים כיהנו באחת התקופות הקשות ביותר בחברות הנמל והיתה להם הזכות, או איתרע מזלם, לתת את הדין משך כל התקופה גם לעובדים, גם להסתדרות, גם להנהלה וגם לבית הדין; היכולת שלהם לתפקד נשענת לא רק על גיבוי של הארגון היציג אלא גם על הלגיטימציה והאמון מצד העובדים; הפעולות שבוצעו במועדים הרלוונטיים היו מתוך תחושת ייאוש קשה ואובדן אמון מוחלט בצד למשא ומתן ומשלא עלה בידם לעמוד עוד בלחץ - מפורט הרקע לתחושות האמורות; נסיבות אלה השפיעו בכל מישורי החיים והובילו להחלטה השגויה שהולידה את אירועי חודש מאי 2018; **"הוצאנו את עצמנו מהתמונה ומהתפקיד... הפסקנו לחצוץ בין העובדים לבין השביתה שהם כל כך רצו, וניתקנו קשר על מנת שה'מערכת' (בית הדין הנכבד, ההסתדרות, ההנהלה) לא תשוב ותדרוש מאיתנו להתעמת איתם כדי להפסיק את השביתה"**; החלטת ההוצאות גרמה לראשי הוועדים להבין שלא יצליחו לברוח מתפקידם ועל כן התייצבו לדיון והתחייבו להשיב את העבודה בחברות הנמל לסדרה, דבר שלקח זמן בנסיבות; במקביל נעשה מאמץ לשיקום יחסי האמון כל הגורמים הרלוונטיים. מאמץ זה נשא פרי והצדדים הרלוונטיים הגיעו להסכמות; תוצאה זו גרמה לראשי הוועדים להבין שלא היה מקום לייאוש ולפעולות שאליהן הוביל, **"שנגרם בעטיין רק נזק"** שעליו הם מצטערים; בנסיבות אלה לא ברורה התעקשות חברת נמל אשדוד **"לדרוש לחייב אותנו באופן אישי בהוצאות משפט על האירועים הקשים האלה, שהיו ונגמרו בשנת 2018"**. לא זה מה שנדרש ליחסי העבודה בחברות הנמל; יש לשקול לטובת ראשי הוועדים את הירתמותם למשא ומתן, לוותורים, לשיתוף הפעולה עם ההנהלה והמדינה; מבוקש כי בית הדין ידחה את בקשת חברת נמל אשדוד לחייב בהוצאות.

31. נציין כי ההסתדרות הבהירה, לבקשת בית הדין, כי היא מייצגת את ראשי הוועדים בהליך זה, למעט מר ליאני, המיוצג באמצעות באי כוח כמפורט בכותרת ההחלטה.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

טענות מר ליאני

32. מר ליאני סבור כי בקשת חברת נמל אשדוד בעניינו נגועה בחוסר תום לב משווע, שכן במועדים הרלוונטיים היה בחופשת מחלה ולא נטל כל חלק בשביתת מאי. מר ליאני מפרט כי מיום 6.3.18 ועד ליום 11.6.18 שהה בביתו עקב תאונת עבודה ומבקש כי במתן ההחלטה דגן תילקח בחשבון העובדה שכלל לא היה חלק מההתנהלות שיוחסה לו על ידי חברת נמל אשדוד. עוד מציין מר ליאני כי כחצי שנה לאחר שובו לעבודה ולפעילות בוועד העובדים, הגיש להסתדרות את התפטרותו.

33. לאחר שהוגשה תשובת חברת נמל אשדוד לעמדת ההסתדרות, הגיש מר ליאני תגובה. משזו הוגשה ללא רשות, נקבע בהחלטה מיום 9.6.21 כי **"הבקשה להגשת תשובה זו תידון בדיון"**.

טענות חברת נמל אשדוד

34. חברת נמל אשדוד מבקשת לאכוף את החלטת ההוצאות תוך פירוט השתלשלות העניינים סביב אירועי שביתת מאי. החברה מדגישה כי בהחלטת ההוצאות חויבו ראשי ועדי אשדוד בתשלום הוצאות אישיות בגין אי התייצבותם לדיונים בבקשות לפי פקודת הביזיון - שני דיונים ביום 10.5.18 ודיון ביום 11.5.18 - תוך הפרתם את צו המניעה וחרף מאמצים רבים להביאם לדיונים. ראשי הוועדים התייצבו אך לדיון הרביעי, דיון מוצ"ש, שבסופו הוחלט על קיום דיון בשאלת הוצאות האישיות שהוטלו וכן בגין הוצאות דיון מוצ"ש. עוד נטען כי ההוצאות האישיות שהוטלו בהחלטת ההוצאות, הן לטובת המדינה והן לטובת חברת נמל אשדוד, טרם שולמו. לעמדת חברת נמל אשדוד סיום ההליך מבלי להכריע בשאלת ההוצאות עלול להעביר מסר שלפיו ניתן להשלים עם התנהלות ראשי הוועדים המתוארת לעיל. התנהלות זו הצריכה השחתת משאבים ציבוריים רבים הן מצד מותב בית הדין, הן מצד חברת נמל אשדוד ויתר הצדדים, והן מצד משטרת ישראל בניסיונה לבצע את צווי ההבאה. הדברים חמורים שבעתיים שעה שמדובר בראשי וועדים מהחזקים במדינת ישראל, בעלי ניסיון רב בתפקיד.

35. חברת נמל אשדוד טוענת כי יש לדחות מכל וכל את עמדת ההסתדרות כאילו הוצאות המשפט האישיות שהוטלו על ראשי הוועדים הן בבחינת אמצעי אכיפה נגד "המראה" [הפרת צו שיפוטי – א.א.]. לעמדתה, **"חלוף הזמן אינו יכול לשמש כמשכך כאבים כנגד חומרת האירועים, משמעותם והשלכותיהם על עתיד יחסי העבודה בישראל ובכלל על משמעות שלטון החוק בחיינו"**. לעניין זה מזכירה חברת נמל

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

אשדוד את דברי המשיבה 11, גב' מיכל לוגסי, מראשי הוועדים, בהקלטה ששלחה לעובדי חברת נמל אשדוד ביום 11.5.18, כך :

"עובדים יקרים, אני כרגע נמצאת בתחנת משטרת אשדוד. אני יומיים בורחת מהמשטרה כי עשינו כמו שאתם יודעים ביזיון, ולא החזרנו את העבודה. וזאת, על מנת לשמור על הנמל שלנו, על הבית שלנו, על הפרנסה שלנו, על הבית שההורים שלנו בנו".

לדברי חברת נמל אשדוד, דברים ברוח זו נשמעו מפי כמה מראשי הוועדים אף בדיון מוצ"ש. לעמדתה, הדברים מדברים בעד עצמם ומעידים כי הפרת הצווים של בית דין זה נעשתה על ידי ראשי ועדי אשדוד מתוך בחירה אישית מודעת ומתוכננת ולא מתוך חוסר אונים וייאוש. החברה מביאה ציטוטים מדוחות הפעולה של המשטרה בניסיונה לבצע את צווי ההבאה, שמהם עולה **"תמונה עגומה ביותר"** של התחמקות מהדין וביזוי החלטות בית הדין **"כאחרון העבריינים"**. חברת נמל אשדוד סבורה כי טענות ראשי הוועדים בהצהרתם הועלו בדיעבד ולא עולות בקנה אחד עם התנהלותם בזמן אמת. מודגש כי **"כשהמערכה נהיית מורכבת וקשוחה, קברניטיה אינם יכולים ליטול לעצמם 'פסק זמן' ולהימלט מהחוק, מתפקידם ומהאחריות הכרוכה בו"**; אין ליתן להתנהלותם, כגון התחמקותם מהמשטרה, כל לגיטימציה, גם אם הם במתח ובלחץ; הציבור כולו נושא עיניו לפסיקת בית דין זה, **"האם שלטון החוק הוא מונח אקדמי בלבד? כיצד כופים על אדם להתייצב בפני מערכת המשפט? האם יו"ר הוועדים מורמים מעם ובמעמדם הינם מעל לחוק, אם לאו..."**. חברת נמל אשדוד מבקשת כי בית דין זה לא יעבור לסדר היום על **"פרשה חמורה זו, אחת מהחמורות בתולדות מערכת יחסי העבודה הקיבוציים במדינת ישראל"**.

36. טענות נוספות מפי חברת נמל אשדוד: אין בעמדת ההסתדרות ובהצהרת ראשי הוועדים כל נימוק שיש בו כדי לאיין את החלטת ההוצאות או להצדיק את אי אכיפתה; ההסתדרות וראשי הוועדים לא סתרו את העובדות שעמדו ביסוד החלטת ההוצאות - ראשי הוועדים הפרו את צו המניעה, ידעו על זימונם לדיונים בבקשות השונות לפי פקודת הביזיון, התחמקו במכוון מהתייצבות ל-3 דיונים, התחמקו מהמשטרה, הודיעו באופן מתוזמן ביום 11.5.18 כי יתייצבו לדיון מוצ"ש, מסרו רק לאחר תחילת דיון זה הודעה לעובדים כי יש לחזור לעבודה אף שידעו כי בכך לא ניתן יהיה לחדש את העבודה במשמרת ג' של ליל 12.5.18, ביזו והטריחו את בית הדין ואת כל יתר הצדדים לדיון מוצ"ש אף שיכלו לייתרו. חברת נמל אשדוד מוסיפה כי ההפרות שביצעו ראשי הוועדים **"גרמו להשחתת משאבים וזמנם היקר"**

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

של מותב בית הדין הנכבד, הצדדים להליך ובאי כוחם, שנאלצו לנסיעות ארוכות, בשעות חריגות, הלוך ושוב הלוך ושוב, בגין הדיונים שנקבעו...". למעשה, עמדת ההסתדרות והצהרת ראשי הוועדים מהווה "ניסיון לתקוף ולערער על החלטתו החלוטה והסופית" של בית הדין.

37. עוד נטען: העלאת הטענה כי ראשי הוועדים פעלו מתוך תחושת ייאוש קשה היא "זילות לשמה", שכן דווקא עליהם, מתוקף מעמדם, היתה חובה להתייצב בפני בית הדין, ודאי לא להתחמק במכוון; אין ליתן יד לטענות אלה, שברי כי מועלות בדיעבד כחכמה לאחר מעשה ומבלי שההוצאות שולמו; אין להקל ראש בהתנהלות ראשי הוועדים מבחינה ציבורית ולאומית, ודאי מבחינת יחסי העבודה הקיבוציים בין הצדדים, שכן יהיה בכך כדי להעביר מסר שלפיו ניתן להשלים עם הפרת חוק והפרת החלטות שיפוטיות; בניגוד לעולה מסעיף 25 להצהרת ראשי הוועדים, העבודה בנמל אשדוד חזרה לסדרה רק ביום 13.5.18, ובתפוקות נמוכות; בהצהרתם מודים למעשה ראשי הוועדים כי הפרו את הדין וחתרו תחת סדרי השלטון והמשפט במדינת ישראל, ואין בהצהרתם טענה כי לא התייצבו לדיונים מפאת חוסר ידיעה וכיו"ב; אם הייאוש הכניעם או לא עמדו בלחץ העובדים - יכולים היו להתפטר מתפקידם, ודאי לא לפעול בניגוד לדין; בניגוד לנטען על ידם, התנהלותם מלמדת דווקא כי השליחות הציבורית היתה נוחה להם ועדיפה מחזרתם לשמש עובדים מהשורה; יש לדחות את טענת ראשי הוועדים כאילו לא שלטו על העובדים, שהרי ברגע שבחרו בסופו של דבר להתייצב לדיון מוצ"ש ולהורות על השבת העבודה, פסקה השביתה וחודשה העבודה.

38. לגבי מר ליאני טוענת חברת נמל אשדוד כי אין בדבריו טענה שלפיה לא ידע על הדיונים ואין בהם כל הסבר המניח את הדעת להתחמקותו מהדיונים, לבד מהטענה "הקלושה", שנדחתה בהחלטת הביזיון, שלפיה שהה בחופשת מחלה בביתו. בנוסף, בדוח הפעולה של המשטרה מיום 11.5.18, במסגרת הניסיון לבצע את צווי ההבאה, נכתב כי מר ליאני אינו בביתו ועל כן ברי כי גרסתו אינה אמת. בדין מצא בית הדין, בהחלטת הביזיון ובהחלטת ההוצאות, שלא להחריג את מר ליאני מכלל ראשי הוועדים ואין לעשות כן גם כיום. עוד מציינת חברת נמל אשדוד כי להשתייכותו הארגונית של מר ליאני כיום אין כל רלוונטיות לשאלה שלפנינו.

39. חברת נמל אשדוד סבורה כי יש לדחות את טענת ההסתדרות שלפיה ההוצאות האישיות נפסקו כאמצעי לאכיפת צווים. לעניין זה נטען, בין היתר, כי בדיונים השונים היתה ההסתדרות נוכחת ומיוצגת וניתנה לה זכות הטיעון במלואה, וממילא הדיון הנוסף בסוגיית ההוצאות לא יכול לשמש הזדמנות להסתדרות

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

- להעלות טענות המנוגדות לטענותיה בזמן אמת, אז לא טענה כי בית הדין אינו מוסמך לפסוק הוצאות אישיות בשל התחמקות ראשי הוועדים מהדיונים, אלא התנגדה אך להטלת קנס מכוח הפקודה לאכיפת הצו השיפוטי. והרי הסמכות להטיל הוצאות נגד צו שאינו מתייבב לדיון היא סמכות טבועה הקיימת לכל ערכאה בכל הליך ואינה יונקת כוחה מהפקודה, ודאי לא כאמצעי אכיפה. כן מודגש שההוצאות הוטלו כהוצאות משפט בפועל, כצופה פני עבר, ולא כהוצאות שנודעו לאכיפה צופה פני עתיד של הצווים שהופרו. בהחלטת ההוצאות, מעבר להוצאות המשפט בפועל, נפסקו גם הוצאות על תנאי מכוח סעיף 7 לפקודה, ואלה מטרותן אכן אכיפת ציות. במסגרת החלטת הביזיון לא בוטלו ההוצאות שהוטלו. לשיטת חברת נמל אשדוד, קבלת טענות ההסתדרות בעניין זה משמעה מתן לגיטימציה להתנהלות מחפירה ובלתי מתקבלת על הדעת של ראשי הוועדים ומתן פרס להם.
40. חברת נמל אשדוד מוסיפה שמצער שההסתדרות לא התנערה במופגן מהתנהלות ראשי הוועדים ולא הפעילה את הכלים שברשותה בגין התנהלותם, לרבות קיום הליכי משמעת, הקמת ועדים חלופיים כוועדי חירום, השעיה וכיו"ב. עוד נטען כי ודאי לא מדובר ברדיפה אישית של העובדים אלא בהעברת מסר ברור שלפיו החלטות שיפוטיות יש לקיים.
41. אשר לטענת ההסתדרות שלפיה השתתף הוועדים היא חריג לדיני הביזיון - משיבה חברת נמל אשדוד כי מדובר בטענה אבסורדית הן עובדתית והן משפטית. עובדתית משום שראשי הוועדים היו צד ממשי להליך המשפטי בכל שנותיו וקולם נשמע. משפטית משום שהלכה פסוקה היא שוועד העובדים הוא אורגן של ההסתדרות וידו הארוכה במקום העבודה. לפיכך מעמדם המשפטי של ראשי הוועדים אינו כשל עובדים מהמניין. ממילא הבקשות לפי הפקודה הופנו אליהם אישית והם היו צד להן. אילו סברה ההסתדרות כי לא ניתן להגיש בקשה לפי הפקודה נגד ראשי הוועדים, היה עליה להעלות טענה זו לכתחילה.
42. סיכומם של דברים, חברת נמל אשדוד מבקשת להותיר על כנו את ההוצאות שהוטלו בהחלטת ההוצאות לנוכח הנסיבות החמורות והנזקים שנגרמו לבית הדין, למשטרת ישראל ולצדדים כתוצאה מהפרת הדין המתמשכת. עוד מבוקש לחייב את ההסתדרות ואת ראשי הוועדים בהוצאות "שהיו כרוכות בדיון הנוסף" בסוגיית ההוצאות.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

טענות חברת נמל חיפה

43. חברת נמל חיפה טענה תחילה, בתגובה מיום 11.4.21, כי מה שעל הפרק הוא היחס בין המעשים החמורים שנעשו ואסור שיחזרו ובין "שיקולים שביחסי עבודה ובהם הרצון לשים את האירועים הללו מאחור ולהתרכז באתגרים שלפנינו". חברת נמל חיפה הוסיפה כי עמדתה היא שאין מקום לבטל את ההחלטות שניתנו במסגרת הליכי הביזיון, הגם שהעניין היחיד שעמד ביסוד הבקשה שהגישה לפי הפקודה הוא אכיפת צו שיפוטי. עתה, משהגיעו הצדדים להסכמות, ומשיקולים של יחסי עבודה ובהתחשב בחלוף הזמן, הודיעה חברת נמל חיפה כי "תשקול שלא לפעול לגביית ההוצאות הללו באופן אישי מהמשיבים בפועל".

44. חברת נמל חיפה חזרה על עמדתה זו גם לאחר שהוגשה עמדת ההסתדרות. הודגש על ידה שההוצאות מושא ההליך "אינן ולא היו 'תחליף לקנס על אתר'" אלא דובר על הוצאות משפט, לאחר שנדונה גם סמכות בית הדין לפסוק הוצאות אלה; ההוצאות נפסקו לאחר שצו המניעה מיום 9.5.18 הופר והמשיבים לא התייצבו לשני דיונים שנועדו ליום 10.5.18 ולדיון נוסף שנועד ליום 11.5.18. בנפרד מכך, מדגישה חברת נמל חיפה, הוצא צו צופה פני עתיד מכוח הפקודה. טענה נוספת מפי חברת נמל חיפה היא כי ראשי הוועדים לא היו פסיביים; דובר בשביתה פראית ומתואמת בשתי חברות הנמל שלאחריה ירדו ראשי הוועדים למחתרת.

טענות המדינה

45. המדינה סבורה כי יש להותיר על כנה את החלטת ההוצאות, משאלה הוטלו כדין. המדינה מוסיפה כי יש בסיס בדין להוסיף ולפסוק הוצאות גם בגין דיון מוצ"ש, שאליו נאלצו הצדדים להתייצב רק משום שראשי הוועדים נמנעו מלהורות לעובדים, מיד עם צאת השבת, כי יש לשוב לעבודה סדירה לאלתר ותחת זאת חיכו עד לשעה 22:30, ובכך גרמו לכל הצדדים ובאי כוחם להתייצב לדיון בפעם הרביעית בתוך 3 ימים. המדינה מדגישה כי בניגוד לטענות ההסתדרות, החלטת ההוצאות הבחינה היטב בין נקיטת אמצעים כחלק ממימוש צווי הבאה, הפעלת אמצעים מכוח פקודת הביזיון, והטלת הוצאות משפט אישיות על ראשי הוועדים בשתי חברות הנמל - בגין אי התייצבותם לדיונים וכן הטלת הוצאות אישיות לטובת אוצר המדינה על ראשי ועדי אשדוד, בגין נקיטת פעולות שנועדו לסכל את ביצוע צווי ההבאה. לשיטת המדינה, אין לומר כי בית הדין עשה שימוש פסול בסמכותו לפסוק הוצאות משפט בניסיון לעקוף את הוראת סעיף 6(2) לפקודה. לעניין זה מוסיפה המדינה כי סעיף 6 לפקודה עניינו בהטלת קנס במטרה לכופ את קיום הצו שהופר,

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

בענייננו - צו המניעה, ואילו הוצאות המשפט שהוטלו בהחלטת ההוצאות לא נגעו להפרת צו המניעה אלא התייחסו לאי התייצבות ראשי הוועדים לדיונים, ולגבי ראשי ועדי אשדוד גם להתנהלותם לסיכול צווי ההבאה.

46. טענות נוספות מפי המדינה: העובדה שבסופו של יום נחתמו הסכמים היא תוצאה בלתי נמנעת של ההליך ואינה קשורה בשום אופן לפסיקת ההוצאות בגין אי ההתייצבות לדיונים וסיכול צווי ההבאה, תוך השבתת המשק הנמלי וגרימת נזקים רחבי היקף; אין נפקות גם לטענה כי ראשי הוועדים לא פעלו לשם השאת רווח אישי. אי התייצבות לדיונים אינה דבר מקובל ויש בו פגיעה קשה בסדר החברתי ובחוק, ודאי שעה שמדובר בדיונים לפי פקודת הביזיון; ה"צער" שראשי הוועדים וההסתדרות טוענים לו עתה, לא ניכר בדבריהם בדיון מוצ"ש; בניגוד, למשל, לעצם פרוץ השביתה, ההחלטה שלא להתייצב לדיונים וההחלטה לסכל את צווי ההבאה הן החלטות אישיות של כל אחד מראשי הוועדים שאינן נוגעות לפעולה הקיבוצית, ולכן הטענות לגבי הנעשה ב"שטח" לא רלוונטיות ולא מצדיקות את ההחלטה שקיבל כל אחד מראשי הוועדים; על התנהלות אישית זו חויבו ראשי הוועדים בהוצאות לחברות הנמל ולאוצר המדינה; למקרא הצהרת ראשי הוועדים עולה כי מתחזק הצורך בהטלת ההוצאות בגין דיון מוצ"ש, שאם לא כן המסר יהיה כי אגב ניהול הליך קיבוצי ניתן לפרוק עול; יש לעמוד על המשמר ולתת ביטוי הולם לעקרון שלטון החוק וחובת הציות להחלטות שיפוטיות.

47. המדינה מרחיבה אודות מעמד ההסתדרות, חובותיה ואחריותה כארגון עובדים יציג ואודות מעמד נבחריה, במיוחד ב"שירות חיוני מן המעלה הראשונה", ובהם ראשי הוועדים דנן. כמו כן שבה המדינה ומפרטת באריכות את השתלשלות העניינים, לרבות הפרות נוספות של צווים מצד ההסתדרות ונציגיה במסגרת ההליך שהובילו לנקיטת הליכי ביזיון בחודשים מרץ 2017 ומרץ 2018. המדינה מדגישה את אירועי חודש מאי 2018 וחריגותם ומוסיפה: במהלך הדיון שהתקיים ביום 11.5.18 טענו באי כוח הצדדים כי יש לחייב בהוצאות אישיות את ראשי הוועדים שלא התייצבו לדיונים ביום 10.5.18 וביום 11.5.18 ואכן נפסקו הוצאות כאמור בהחלטת ההוצאות; בנסיבות אלה ברי כי אין שחר לטענת ההסתדרות שלפיה יש לראות את ההוצאות הללו כתחליף להטלת קנס לפי סעיף 6 לפקודת הביזיון; דברים אלה מקבלים משנה תוקף נוכח קביעת בית הדין, בהחלטת ההוצאות עצמה, שלפיה מתקיימות נסיבות המצדיקות צעדים נגד ראשי ועדי אשדוד מכוח סעיף 7 לפקודה. כלומר, בצד הטלת הוצאות אישיות בגין אי התייצבות לדיונים שכבר התקיימו, הוסיף והפריד בית הדין והפעיל את סעיף 7 לפקודה ביחס לדיון מוצ"ש;

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

העולה מהאמור הוא כי פירוש ההסתדרות למעמד ההוצאות סותר חזיתית את קביעתו המפורשת של בית הדין.

48. אשר להוצאות בגין דיון מוצ"ש, טוענת המדינה כי בסוף החלטת ההוצאות נקבע שאם תשוב העבודה בחברות הנמל לסדרה, יתייגר דיון זה. קביעה זו נוצלה באופן ציני ומחפיר על ידי ראשי הוועדים. לעניין זה מפרטת המדינה את "הסגרת" ראשי הוועדים בעצמם למשטרה, הפקדת הערבות שנקבעה, הודעות שונות שפרסמו כמה מראשי ועדי אשדוד, הימנעות ראשי הוועדים מלהורות לעובדים עוד ביום שישי, 11.5.18, לשוב מיידית לעבודה סדירה והמתנתם עם הוראה זו עד מוצאי שבת בשעה 22:30. המדינה טוענת כי התנהלות זו אילצה את כל הצדדים להתייבש זה היום השלישי ברציפות לדיון נוסף אף שניתן היה לייתרו, אילו היו ראשי הוועדים מתנהלים כמצופה מהם, ללא הפרת חוק ובתום לב. בנסיבות אלה, מוסיפה המדינה, ביקשו במהלך דיון מוצ"ש היא וחברות הנמל פסיקת הוצאות גם בגין אותו דיון. בהחלטת בית הדין מהשעה 3:00 אור ליום 13.5.18 נעתר בית הדין לבקשת ההסתדרות לאפשר לראשי הוועדים לפרוש טענותיהם באשר לחיובם בהוצאות, ולצד זה "הבהיר כי יש לדון גם בשאלת ההוצאות בגין" דיון מוצ"ש. על יסוד זאת מבקשת המדינה כי בית הדין ישקול פסיקת הוצאות גם בגין דיון מוצ"ש.

טענות ההתאחדות, חברת נמלי ישראל ולשכת הספנות

49. ההתאחדות וחברת נמלי ישראל לא הגישו עמדה בסוגיית ההוצאות. לשכת הספנות הודיעה כי שאלת ההוצאות אינה מעניינה וכי היא מותירה את ההחלטה בשאלה זו לשיקול דעת בית הדין.

טענות לשכת המסחר

50. לשכת המסחר הודיעה על תמיכתה בעמדת חברת נמל אשדוד בסוגיית ההוצאות. לדידה, יש להעביר מסר ברור לעתיד ואמירה ערכית של בית הדין "בדבר הנורמות הראויות ביחסי עבודה שיש לפעול לאורן". זעם אינו מצדיק הפרת החלטות שיפוטיות. העובדה שבסופו של יום נחתם הסכם אינה מאיינת את התנהלותם הפסולה של העובדים שהובילה להליכי הביזיון, גרמה נזקים לצדדים שלישיים ועליהם צריכים לקחת אחריות. "הסנקציה בגין הביזיון לא נותנת מענה לנזקים שגרמו העובדים ונציגיהם... חשוב שהעובדים ונציגיהם יבינו שכוח ללא נשיאה באחריות מוביל להפקרות... הבלגה על המעשים הכוחניים שבוצעו ביוזמת מספר

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

פעמים רק משום שבסופו של דבר הושג הסכם עלולה להוביל לחזרה על אותם מעשים בעתיד...".

עיקרי הדיון בסוגיית ההוצאות

51. ביום 29.6.21 התקיים הדיון בסוגיית ההוצאות ובו השלימו הצדדים טענותיהם בעל פה. באת כוח חברת נמל אשדוד טענה, בין היתר, כי למרשתה נגרמו הוצאות כבדות כתוצאה מההתייצבות לדיונים, שאליהם לא התייצבו ראשי ועדי אשדוד, והוסיפה כי בניגוד לנטען על ידי ההסתדרות וראשי הוועדים, **"המהלך של הבריחה מהמשטרה היה דווקא כדי לשמר את המעמד"** של ראשי הוועדים. עוד הדגישה כי ניתן היה לייתר את דיון מוצ"ש אילו היתה העבודה בחברות הנמל חוזרת לסדרה אולם לא כך נעשה. טענות נוספות מפיה: אילו היו ראשי הוועדים תמי לב, היו משלמים את ההוצאות; בניגוד לטענת ההסתדרות, זכות הטיעון שלה ושל ראשי הוועדים בסוגיית ההוצאות מוצתה בדיון מוצ"ש, שם יוצגו על ידי עו"ד תקן; הטענות החדשות של ההסתדרות הנפרסות בעמדתה ובהצהרת ראשי הוועדים, **"זה דבר שלא היינו צריכים להגיע אליו. [ה]דיון של היום הוא מיותר"**; אם שוקלים את שיעור ההוצאות, יש לקחת בחשבון שמדובר ביושבי ראש ועד, **"אמורים להיות אלה שהולכים לפני המחנה והעיניים של כל העובדים נשואות אליהם ולהחלטה בתיק הזה"**.

52. בא כוח חברת נמל חיפה טען כי בהחלטת ההוצאות עצמה כבר נקבע שמדובר בהוצאות משפט ועל כן הדיון צריך להתמקד אך ורק בשאלה אם לראשי הוועדים יש מה לומר בעניין, שהרי העובדות ידועות לכל - **"הנמלים עמדו 4 ימים ללא פעילות ואנשים לא הגיעו למרות שידעו על הדיון"**.

53. באת כוח המדינה ציינה כי המקרה מתאים לפסיקת הוצאות לטובת אוצר המדינה, המשקפות **"את שאט הנפש והחריגה המשמעותית מההתנהלות התקינה"** והוסיפה כי אפשר היה לפסוק הוצאות גם למדינה, אך היא אינה מבקשת זאת בנוסף להוצאות לאוצר המדינה.

54. בא כוח ההסתדרות הדגיש כי מרשתו לא חולקת על כך שבסמכות בית הדין לפסוק הוצאות, אלא שלא ניתן לנתק את פסיקתן מההקשר הכולל. לחלופין טען, בין היתר, כי אין להחיל את החלטת ההוצאות כלשונה, על הסכומים שנפסקו בה, משום שאחרת אין משמעות להחלטה שהורתה על שמיעת ראשי הוועדים לפני מתן החלטה בסוגיית ההוצאות. עוד נטען מפיו: ענישה אישית בסכומים כה גבוהים מהווה **"מסר מאוד גרוע ליחסי העבודה בנמל"**; גישתה של חברת נמל חיפה ראויה

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

ומתחייבת מהגיונם של יחסי העבודה; יש להסתכל קדימה ואין זה "המקום להשיג הישגים עבור סכסוכים אחרים ותיקים אחרים וגם לא סכסוכים אחרים במקום העבודה הזה"; זכות השביתה לא הופעלה לאחר ביטול צו המניעה וזאת בזכות ההסתדרות וראשי הוועדים; אין מחלוקת על העובדות ועל חומרת ההתנהלות של ראשי הוועדים אבל אין להתעלם מחלופי הזמן, האופן שבו הסתיים הסכסוך והמחיר האישי ששילמו האחרונים והתוצאה הראויה היא אי פסיקת הוצאות.

55. באת כוח מר ליאני חזרה על הטענה כי מרשה היה בתאונת עבודה חודשיים לפני המועד הרלוונטי, "הוא לא היה בשטח הנמל ומודר מקבוצת הוצאפ של הוועדים" ולכן אין לחייבו בהוצאות.

דיון והכרעה

56. השאלה המרכזית העומדת לפתחנו, ואשר מההכרעה בה ייגזר המשך הדיון ועל כן נפתח בה, היא שאלת מעמדו של החיוב שהוטל על ידינו בהחלטת ההוצאות; האם מדובר בחיוב כספי שמקורו בפקודת הביזיון והוא תחליף לסנקציה על פי הפקודה, כטענת ההסתדרות, או שמא חיוב כספי שמהותו הוצאות משפט בגין אי התייצבות ראשי הוועדים לדיון, כטענת חברות הנמל והמדינה.

מעמד החיוב הכספי בהחלטת ההוצאות

57. השתלשלות העניינים המפורטת לעיל בהרחבה, כמו גם לשונה הברורה והמפורשת של החלטת ההוצאות הן ביחס להוצאות באופן קונקרטי והן בהקשרה הכולל, מובילות, לדידנו בהכרח, למסקנה אחת, והיא כי **החיוב הכספי של ראשי הוועדים במסגרת החלטת ההוצאות הוא חיוב בהוצאות משפט בגין אי התייצבותם לדיונים** - ראשי ועדי אשדוד לשלושה דיונים וחברי ועדי חיפה לדיון אחד. דיונים אלה, שעליהם ידעו ראשי הוועדים, שאליהם זומנו כדיון, שאליהם בחרו במודע שלא להתייצב - כפי שעולה בבהירות מהצהרתם המשותפת - הפכו בשל התנהלותם זו לדיונים מיותרים (שהרי לא ניתן היה לקיימם בלי ראשי הוועדים¹), שגרמו לבזבוז משווע של זמן יקר הן מצד הצדדים והן מצד בית הדין. בשל בזבוז הזמן כאמור וההתנהלות השערורייתית של אי התייצבות לדיונים - ובשל כך בלבד, חויבו ראשי הוועדים בתשלום הוצאות המשפט שנגרמו לחברות הנמל (כל אחד לגבי החברה

¹ ראו לעניין זה הוראת סעיף 6(2) לפקודה: "לא יינתן צו המטיל קנס או מאסר אלא אם כן הוזמן הממרה להופיע ונענה להזמנה, או כשלא בא מעצמו, הובא לפני בית המשפט בצו תפיסה כדי להראות טעם מדוע לא ינתן נגדו צו כזה".

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

הרלוונטיות לו), וכן בתשלום הוצאות לטובת אוצר המדינה בשל השחתת זמנו של בית הדין והתחמקות מהמשטרה (ראשי ועדי אשדוד).
58. כאמור, אף לשון החלטת ההוצאות אינה מותירה מקום לספק כי פסיקת ההוצאות במסגרתה, בסעיף 4 על תתי סעיפיו, היא פסיקת הוצאות משפט בגין אי התייצבות לדיונים. מפאת חשיבות הדברים נחזור ונצטט מההחלטה:

4. בקשה לפסיקת הוצאות:

א. מקובלת עלינו עמדת נמל חיפה, נמל אשדוד והמדינה שלפיה בנסיבות שבהן אין ספק כי המשיבים המוזכרים בסעיפים 1 ו-2 לעיל [הכוונה היא לראשי הוועדים - א.א.] ידעו על קיום הדיון בבקשות לפי הפקודה ובחרו שלא להתייצב אליו, כי אז רשאי בית הדין, הן מכוח הפקודה והן מכוח סמכותו הטבועה 'על מנת להגן על יכולתו התפקודית - מוסדית של בית הדין' [...], לפסוק הוצאות משפט.

ב. בשיעור הוצאות המשפט יש להבחין בין ההליך של נמל חיפה לבין ההליך של נמל אשדוד, נוכח השוני בהליכים שהתנהלו עד כה.

ג. לאור האמור, ובהתחשב בכלל הנסיבות, החלטנו לחייב כל אחד מהמשיבים 2 עד 11 לבקשת נמל חיפה [הכוונה היא לחברי ועדי חיפה - א.א.] לשלם לכל אחד מהצדדים שביקש שייפסקו לזכותו הוצאות, דהיינו חברת נמל חיפה ומדינת ישראל, הוצאות אישיות בסך של 10,000 ₪. דהיינו, כל אחד מהמשיבים האמורים ישא בהוצאות בסך כולל של 20,000 ₪, וזאת בגין אי התייצבות לדיון היום.

ד. אשר למשיבים 8 עד 12 לבקשת נמל אשדוד [הכוונה היא לראשי ועדי אשדוד - א.א.], בהתחשב בכלל הנסיבות, לרבות הדיונים שנמשכו לאורך כל יום האתמול, הפעולות שנדרשה משטרת ישראל לבצע לצורך הבאתם לדיון אתמול ולדיון היום, וכאשר כעולה מדו"ח משטרת ישראל משיבים אלה נקטו פעולות התחמקות מקבלת ההזמנה לדיונים, אנו מחייבים כל אחד מהמשיבים 8 עד 12 לבקשת נמל אשדוד לשלם לאוצר המדינה הוצאות אישיות בסך של 50,000 ₪, וכן לשלם לחברת נמל אשדוד הוצאות אישיות בסך של 30,000 ₪, וזאת בגין אי ההתייצבות לדיונים אתמול והיום." (הדגשות הוספו - א.א.).

59. חיזוק למסקנה האמורה ניתן למצוא גם במבנה החלטת ההוצאות ובעיון בה במלואה. סעיפים 1 ו-2 להחלטה מתארים את הרקע העובדתי: אי התייצבות ראשי הוועדים, בסעיף 3 נכתב כי "במסגרת הדיון [הכוונה היא לדיון מיום 11.5.18 - א.א.] נשמעו לפנינו מספר בקשות אליהן נתייחס בתמצית להלן", ובהמשך אכן יש התייחסות, בנפרד, ל"בקשה לפסיקת הוצאות" (סעיף 4 על תתי סעיפיו), ל"בקשה לנקיטת אמצעים על פי סעיף 7 לפקודה" (סעיף 5 על תתי סעיפיו), לטענות הצדדים

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

ביחס להסתדרות ומר אדרי כמשיבים (סעיף 6) ולטענות מר ליאני (סעיף 7). בסעיף 8 שב בית הדין ומבהיר את החומרה בהפרת צו המניעה ומוסיף כי אם העבודה בחברות הנמל תשוב לסדרה, **"ייתייר הדיון הקבוע למחר..."**. סעיף 9 להחלטה קובע הוראות בנוגע להמצאת ההחלטה והזמנה לדיון מוצ"ש, שכידוע בסופו של יום לא התייטר.

כלומר, החלטת ההוצאות מבחינה הבחן היטב בין הסעד שהתבקש, בנסיבות שנוצרו, מכוח סעיף 7 לפקודת הביזיון ובין סוגיית הוצאות המשפט בגין אי ההתייצבות של ראשי הוועדים לדיונים שאליהם זומנו כדין ושעל קיומם ידעו ושאליהם בחרו שלא להתייצב. אבחנה זו היא במידה רבה שיקוף של הדברים שנטענו בדיון שהתקיים ביום 11.5.18, ובו הבחינו גם באי כוח חברות הנמל ובאת כוח המדינה בין הסעדים השונים שבית הדין מוסמך לתתם ועמדו במפורש על פסיקת הוצאות. יצוין בהקשר זה כי גם אם באת כוח חברת נמל אשדוד גילתה בפתיח דבריה ספק באשר לאפשרות ליתן את הסעד הנוגע להוצאות, הרי שבהמשך דבריה ציינה **"ככל שבית הדין יקבל את הפרשנות של סעיף 7... כמוכן שאבקש לדון בבקשה שלי מאתמול, להטיל עליהם קנסות והוצאות..."** (פרוטוקול הדיון מיום 11.5.18, עמ' 169, שורות 23 – 26).

60. הנה כי כן, נקודת המוצא להכרעתנו זו היא כי החיוב הכספי של ראשי הוועדים שנקבע בהחלטת ההוצאות הוא חיוב בגין הוצאות המשפט שהוציאו לשווא הצדדים הישירים לבקשות על פי פקודת הביזיון, כלומר חברות הנמל, וכן הוצאות לטובת אוצר המדינה בגין ביטול זמנו של בית הדין. אין מדובר בקנס מכוח פקודת הביזיון. יודגש בהקשר זה למען הסר ספק כי ההוצאות שנפסקו לטובת המדינה במסגרת החלטת ההוצאות הן הוצאות לטובת אוצר המדינה, כמי שנגרם לה נזק מוסדי בגין השחתת זמנו של בית הדין לריק, ולא לטובת המדינה כצד להליך.

הסמכות לחייב בהוצאות משפט

61. הגם שאין מחלוקת בעניין, מצאנו להעיר כמה הערות בנוגע לסמכותו של בית הדין לחייב בהוצאות משפט, לרבות בגין אי התייצבות לדיון.

62. הובעה הדעה כי בית הדין מוסמך לכך, בהקשר של הליך לפי פקודת הביזיון, בראש ובראשונה מפקודת הביזיון עצמה. סעיף 7(3) לפקודת הביזיון, קובע כי **"בכל משפט נגד אדם על המראה** [הפרת צו שיפוטי - א.א.], **יתן בית המשפט שבפניו**

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

מתברר העניין אותו צו שימצא לנכון ביחס לתשלום ההוצאות שנגרמו מתוך כך".
המלומד מ' קשת כותב בהקשר זה כך²:

"בית המשפט עשוי לחייב את הממרה [מי שהפר צו שיפוטי - א.א.] בסכום ההוצאות, שהנפגע הוציא כדי להתחקות על פעולותיו ועל הכנת הפנייה לבית המשפט. סמכות בית המשפט להטיל הוצאות ידועה ומוכרת על פי סדר הדין האזרחי וענייני ביזיון נשפטים על ידי הפרוצדורה האזרחית. אולם בנוסף יש בפקודת ביזיון בית משפט גם הוראה ספציפית בנושא ההוצאות:
7'...7'.

הימצאותו של סעיף קטן זה במסגרת סעיף 7 עלולה להטעות, בייחוד אם מתייחסים לכותרת הסעיף ('ירידה לנכסים'). עלול להיווצר הרושם, כי צו בדבר הוצאות יינתן רק כאשר מתקיימת תפיסת נכסיו של ממרה, שלא ניתן לאתר. רושם כזה יהיה שגוי. כותרת הסעיף אינה חלק מדבר חקיקה ואינה משמש[ת] מכשיר פרשני. היוצא, כי לבית המשפט נתונה סמכות לחייב בהוצאות בכל הליך של ביזיון אזרחי. יתירה מזאת: המונח 'הוצאות' בהקשר זה ראוי להתפרש בהרחבה. אין הוא מוגבל להוצאות משפט בלבד אלא לכל ההוצאות שנגרמו בעטיה של התובענה אשר הוגשה על פי הפקודה".

ובהמשך³ -

"יש שההפרה יוצרת עילת תביעה, המאפשרת לזוכה לתבוע מחדש את הממרה בגין נזקיו עקב אי קיום הצו במועדו... אולם במסגרת הליך הביזיון כל שיוכל פלוני להשיג הוא כיבוד הצו על ידי הטלת סנקציות על המפר. אלא שבית המשפט רשאי לפסוק הוצאות לטובת הזוכה בדין. יש שהוצאות כאלה תיפסקנה גם אם לא תוטל סנקציה... לבית המשפט יש שיקול דעת נרחב בפסיקת ההוצאות... התנהגות הממרה ונזקי הזוכה בדין הם שיקולים המובאים בחשבון בפסיקת ההוצאות".

63. לצד הסמכות הספציפית הקבועה בסעיף 7(3) לפקודת הביזיון, ומאחר שהליכי ביזיון נשלטים על ידי הפרוצדורה האזרחית, ניתן לסבור כי מקור נוסף לסמכות בית הדין להטיל הוצאות משפט במסגרת הליכים לפי הפקודה, נמצא בסמכות הכללית לפסיקת הוצאות בהליך, הקבועה בתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991 (להלן - **תקנות בית הדין**). תקנות אלה הותקנו מכוח סעיף 43(ב)(4) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, הקובע כי "שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, להתקין תקנות בדבר סדר הדין בבית הדין, לרבות תקנות בדבר ערעורים וכן תקנות בדבר... הטלת הוצאות

² מ' קשת, **ביזיון בית-משפט - דיני אכיפת צווים שיפוטיים**, ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין (2002), בעמ' 211.

³ שם, בעמ' 212.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 40815-07-13

משפט, הערכתן וקביעת שכר טרחה...". בפרק ד', שעניינו "הוראות כלליות" מצוי סימן א' שעניינו "תשלום הוצאות" ובו קבועות תקנות 113 - 116א. תקנה 113 קובעת כך:

"בכפוף להוראות כל חיקוק, יהיה ענין ההוצאות בכל תובענה, ערעור או הליך אחר, מסור לשיקול דעתו של בית הדין או של הרשם, ואם בבקשה פלונית או בדיון פלוני ניתן צו להוצאות לא ייפגע צו זה על ידי כל צו אחר להוצאות שיינתן לאחר מכן שלא בדרך ערעור על הצו הראשון." (הדגשה הוספה - א.א.)

יש להזכיר בהקשר זה גם את הסמכות הכללית הקבועה בתקנה 124 לתקנות בית הדין, בזו הלשון:

"בית הדין רשאי, בכל עת, לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בדבר הוצאות או בענינים אחרים ככל שייראה לו צורך, וחובה לעשות כל התיקונים הדרושים כדי לפסוק בשאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהחלטה שנתן." (הדגשה הוספה - א.א.)

(בהקשר לתקנות 113 ו-124 לתקנות בית הדין, ראו למשל: בג"ץ 7694/11 עיריית נצרת נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים (15.11.2011) (להלן - בג"ץ עיריית נצרת)).

64. להשלמת התמונה יצוין כי הוראות דומות חלות גם בבתי המשפט (ראו: סעיף 108(א)(3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, שמכוחו הותקנו תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 ובהן, בין היתר, הוראות פרק י"ח העוסק ב"הוצאות" (בעבר הוסדר נושא ההוצאות בפרק ל"ד לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984)).

65. ככל שהמקורות האמורים אינם מספקים הרי שמקור אפשרי נוסף לסמכות בית הדין לפסוק הוצאות הוא סמכותו הטבועה⁴.

66. בפסיקה ניתן למצוא מקרים שבהם חויבו בעלי דין בהוצאות משפט במסגרת הליכים לפי פקודת הביזיון. כך, למשל, בעניין סופר⁵ דובר על פושטת רגל שנטען כי אינה משלמת לקופת פשיטת הרגל את הסכומים שבהם חויבה. בגין כך נפתח נגדה הליך לפי פקודת הביזיון. פושטת הרגל התחמקה פעם אחר פעם מהתייצבות לדיון בבקשת הביזיון, ובסך הכל לא התייצבה לארבעה דיונים. בסופו של יום התייצב

⁴ השוו למשל: ע"א 4845/95 ניר נ' מדינת ישראל, פ"ד מט (2) 639 (1995); רע"א 615/11 סופר מדיק (מדיק לייט) נ' ANTON HUBNER CMBH & CO. KG, בסעיף 6 להחלטה (27.3.2011). עתירה לבג"ץ נדחתה - בג"ץ 3344/11 (5.5.2011); בג"ץ עיריית נצרת.

⁵ ע"פ 2595/13 סופר נ' ארז (29.9.2014) (בקשה לקיום דיון נוסף נדחתה - דני"פ 6807/14 סופר נ' ארז (21.10.2014)).

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

בית המשפט המחוזי בביתה וקיים שם את הדיון ובתום ההליך נתן את פסק דינו ובמסגרתו, בין היתר, חייב אותה בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחה לטובת הנאמן בשיעור של 75,000 ₪ בגין התנהלותה. ערעור שהגישה פושטת הרגל לבית המשפט העליון נדחה ברובו, תוך הותרת החיוב בהוצאות ובשכר טרחה על כנו (אם כי לאור שיעורו הגבוה לא נפסקו הוצאות בערעור).

דוגמה נוספת לפסיקת הוצאות במסגרת הליכי ביזיון, אם כי לא בגין אי התייצבות, ניתן למצוא בעניין **מינא**⁶, שם ערער המערער על החלטת בית המשפט המחוזי להטיל עליו קנס לפי פקודת הביזיון. הערעור התקבל חלקית אך המערער חויב בתשלום הוצאות למשיבים בשיעור של 40,000 ₪.

67. מכל מקום, בהעדר מחלוקת לגבי סמכות בית הדין לפסוק הוצאות משפט בהליך מכוח פקודת הביזיון, לא נקבע מסמרות בשאלת מקור הסמכות ונותירה לעת מצוא.

68. למעלה מן הצורך נדגיש, שלא בהכרח בהקשר של הליכים לפי פקודת הביזיון, כי חיוב בהוצאות בגין אי התייצבות לדיון הוא מעשה שכיח למדי⁷.

שיעור ההוצאות

69. לאחר שקבענו כי החיוב הכספי בהחלטת ההוצאות הוא חיוב בהוצאות משפט בגין אי התייצבות ראשי הוועדים לדיון וכי היתה בידינו הסמכות להטילו, נעבור לבחון את השאלה אם בנסיבות העניין יש להיעתר לבקשת ההסתדרות וראשי הוועדים לבטל את חיובם בהוצאות, ולמצער להפחית את שיעורן.

70. בפסק הדין בעניין **ביאליק**⁸ עמד בית המשפט העליון על השיקולים שיש להביא בחשבון בעת קביעת הוצאות המשפט, כך⁹:

"בין גורמים אלה [המשפיעים על קביעת שכר הטרחה וההוצאות - א.א. י] יש למנות את אופייה של התובענה ומידת מורכבותה, הסעד המבוקש והיחס בינו לבין הסעד שנפסק, היקף העבודה שהושקעה על ידי בעל הדין בהליך ושכר הטרחה ששולם או שבעל הדין התחייב לשלמו. הדרך שבה פועל בעל דין הינה מרכיב חשוב בקביעת שכר הטרחה וההוצאות. בעל דין שאינו נוהג באופן יעיל וגורם להארכה שלא לצורך של ההליך, עלול למצוא עצמו נושא בשכר טרחה בשיעור גבוה מן המקובל, אם הפסיד בסופו של יום. לעומת זאת אם בעל הדין האמור זכה בהליך אפשר שלא

⁶ ע"פ 8000/98 מינא נ' זיובינו (17.6.2001).

⁷ ראו למשל: רע"א 7340/01 סינגל טורס בע"מ נ' יובל, פ"ד נו(2) 1, 4 (2001); רע"א 4622/20 אור נ' איתן ארז, הנאמן לנכסי החייבת (6.8.2020); בר"ע (ארצי) 10468-10-18 שנהב - קפה בעמק (א.נ.) בע"מ (18.11.2018); בר"ע (ארצי) 68991-11-17 מוחסב - גבסו (11.4.2018).

⁸ ע"א 9535/04 סיעת "ביאליק 10" נ' סיעת "יש עתיד לביאליק", פ"ד ס(1) 391 (2005).

⁹ שם, בעמ' 395.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

**ייפסקו לזכותו הוצאות כלל או שייפסקו אך בסכום מוקטן... כלל נוסף
נקוט בידינו והוא כי ראוי שבעל דין הזוכה במשפט לא ייצא בחסרון כיס
מבחינת ההוצאות שהוציא ושכר הטרחה ששילם..."**

באשר לפסיקת הוצאות משפט בהליכי ביזיון נוסף כי יש להימנע מהשימוש בהן באופן שיקנה להן מעמד של אמצעי נוסף לכפיית ציות לצו השיפוטי שהופר¹⁰.

71. מצוידים באמות המידה הללו נפנה לענייננו. נבהיר תחילה כי החלטת ההוצאות ניתנה בהעדר ראשי הוועדים, כך שלמעשה ההחלטה הניתנת על ידינו עתה היא החלטה הניתנת לראשונה לאחר שמיעת הצדדים הרלוונטיים כולם. כלומר, ניתן להשקיף עליה כעל החלטה דה-נובו שעניינה פסיקת הוצאות בגין אי התייצבות ראשי הוועדים לדיונים, בה במידה שניתן להשקיף עליה כעל החלטה שעניינה הפחתה או ביטול של ההוצאות שנפסקו בהחלטת ההוצאות. למען הנוחות ומאחר שטענות הצדדים מתייחסות להפחתה או ביטול ההוצאות שנפסקו בהחלטת ההוצאות, נוסף ונשתמש אף אנו בביטויים אלה.

72. לאחר שהבהרנו זאת ועיינו בטענות הצדדים מזה ומזה, מצאנו כי יש לדחות את בקשת ההסתדרות וראשי הוועדים לבטל כליל את חיובם בהוצאות. על החומרה שבהתנהלות ראשי הוועדים עמדנו בהחלטות קודמות אך נדמה כי בנסיבות העניין ולאור עמדת ההסתדרות וההצהרה המשותפת לא יהיה זה מיותר לחזור על עיקרי הדברים. נוכח נקיטת צעדים ארגוניים בחברות הנמל, בשעה שצו המניעה עמד עוד בתוקפו, פנו חברות הנמל וצדדים נוספים לבית הדין בבקשות להורות לעובדים לשוב לעבודה סדירה. צו כאמור ניתן אך הצעדים הארגוניים בחברות הנמל נמשכו, מה שהוביל את חברות הנמל להגיש בקשות לפי פקודת הביזיון. משך 3 ימים ניסה בית דין זה לקיים דיונים בבקשות הללו, תוך שהפרת צו המניעה, על כל המשתמע מכך, נמשכת במלוא עוזה, ותוך הוצאת צווי הבאה לראשי הוועדים. כל זאת לא הועיל משראשי הוועדים - שנקבע כי קיבלו זימונים לדיונים כדין וידעו על מועדי הדיונים ועל חובתם להתייצב אליהם - לא התייצבו וחלקם אף פעלו לחמוק מידיה של משטרת ישראל בניסיונה לבצע את צווי ההבאה. בטענות ההסתדרות ובהצהרה המשותפת אין מחלוקת על עובדות אלה, כי אם להיפך. עולה בבירור כי הבחירה של ראשי הוועדים שלא להתייצב לדיונים היתה בחירה מודעת, גם אם לטענתם מתוך תסכול, ייאוש ולחץ וגם אם כיום הם מצטערים עליה. בנוסף, ראשי הוועדים יכלו לייתר את קיומו של דיון מוצ"ש, אילו היו פועלים מבעוד מועד ולא אחרי תחילת הדיון, להעברת הודעות ברורות לעובדים בדבר חזרה מיידית לעבודה

¹⁰ השו: בשי"פ 7491/18 פלוגי נ' פלוגית, בסעיף 8 (5.12.2018) (להלן - עניין פלוגית).

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

סדירה ותקינה, בהתאם להוראת בית הדין. ובמילותיה של ההסתדרות עצמה: אירועי הביזיון היו "אחת מנקודות השפל המשמעותיות ביותר אליהן התדרדר המשבר בנמלים".

73. בנסיבות החמורות המתוארות לעיל, שעה שברי כי כל אחת מחברות הנמל הוציאה הוצאות משמעותיות בהיערכותה ובהתייצבותה לדיונים האמורים (כל אחת מחברות הנמל לדיונים בעניינה), ושעה שהתנהלות ראשי הוועדים הסבה נזק מהותי גם לעבודת בית הדין - התייצבות מותב תלתא לשלושה דיונים מיותרים, בימים ובשעות שבהם אין בית הדין פותח שעריו אלא לעניינים דחופים, תוך בזבוז משווע של זמן שיפוטי על כל המשתמע מכך וזלזול של ממש בזמנם של הצדדים ובית הדין כאחד - בנסיבות אלה, תחושת הצדק תיפגם קשות אם נעתר לבקשת ההסתדרות וראשי הוועדים לבטל את החיוב בהוצאות. זאת משום שהמסר בכך יהיה שאדם יכול להימנע מהתייצבות לדיון שאליו זומן כדין והיה מודע אליו, תוך גרימת הוצאות משמעותיות לצד שכנגד ותוך שיבוש עבודתו של מוסד שיפוטי, מבלי לשאת באחריות ובתוצאות בגין כך. זאת אין לקבל. הדברים נכונים ביתר שאת בהתחשב בסוג הדיון שאליו בחרו ראשי הוועדים שלא להתייצב - דיון שנועד להביא לאכיפתו של צו המניעה. אי התייצבותם המודעת של ראשי הוועדים לדיון זה, על השלכותיה, היא לפיכך חמורה במיוחד, ופגעה הלכה למעשה ביכולת לאכוף החלטות שיפוטיות ומשכך בשלטון החוק.

74. לא נעלמו מאיתנו הנסיבות המורכבות שעמן התמודדו ראשי הוועדים במהלך הסכסוך הממושך שלפנינו, אולם אין בכך כדי להתיר להם להתיר רסן ולהימנע מהתייצבות לדיונים שאליהם זומנו כדין ועל קיומם ידעו, לרבות חובתם להתייצב אליהם. אין זה המקום ואין זה מתפקידנו לפרט את שלל האפשרויות העומדות לפני ראשי ועדים או חברי ועדים של ארגוני עובדים במצבים שבהם כוחם אינו עומד להם מול ציבור שולחיהם או מול גורמים אחרים. אך זהו בהחלט המקום וזהו בהחלט תפקידנו לומר בבירור כי הדרך שאותה נקטו ראשי הוועדים בעניין שלפנינו, במועדים הרלוונטיים, אינה מקובלת כלל וכלל במדינה שבה עקרון שלטון החוק וחובת הציות להחלטות שיפוטיות הם עקרונות היסוד, לרבות חובת ההתייצבות לדיונים בערכאות שיפוטיות, על מנת שמערכת המשפט תוכל לבצע את תפקידה. קבלת העמדה של ההסתדרות וראשי הוועדים משמעותה מתן חסינות לבעלי תפקידים בארגוני עובדים מפני הטלת אחריות ונשיאה בתוצאות בגין מעשים בלתי מקובלים. בית דין זה לא יתן ידו לכך. ראשי הוועדים הם נבחרים

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

ציבור, ובתור שכאלה החובה להתייצב לדיונים שאליהם זומנו כדין חלה עליהם ביתר שאת.

75. יחד עם זאת, בשים לב למכלול הנסיבות ולאחר ששמענו את טענות ראשי הוועדים מפייהם, מצאנו לנכון לקבוע את שיעור ההוצאות, כך שמצד אחד תגולם בו הטלת אחריות על ההתנהלות שגרמה לחברות הנמל להוצאות מיותרות בגין הדיונים שאליהם התייצבו והתבררו כמיותרים ועל הזמן השיפוטי היקר שהושחת לריק; ומצד שני תהיה בו התחשבות במכלול הנסיבות המיוחדות של המקרה, והעיקר הוא - ראיית הוצאות המשפט כמרכיב שאינו נושא פניו לאכיפת צו המניעה ועל כן אין להעמידן על שיעור מופרז¹¹.

אשר לטענה כי יש לקחת בחשבון את העובדה שלא היתה הפרה נוספת של צווים שיפוטיים מצד עובדי חברות הנמל ושהיה זה בזכות פעילות ההסתדרות וראשי הנמלים - לא ראינו לנכון לקחת שיקול זה בחשבון, מאחר שההוצאות הוטלו, כאמור, בגין אי התייצבותם של ראשי הוועדים לדיונים ולא כסנקציה מכוח פקודת הביזיון בגין הפרת צו המניעה. לפיכך שיקול זה אינו ממין העניין.

76. האיזון בין מכלול השיקולים האמורים מוביל אותנו לקבוע כי כל אחד מראשי ועדי אשדוד ישלם הוצאות משפט לחברת נמל אשדוד בשיעור של 15,000 ₪ והוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור של 15,000 ₪, וכל אחד מחברי ועדי חיפה ישלם הוצאות משפט לחברת נמל חיפה בשיעור של 5,000 ₪ והוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור של 3,000 ₪. נציין כי האבחנה בין שיעור ההוצאות המוטל על כל אחד מראשי ועדי אשדוד ובין שיעור ההוצאות המוטל על כל אחד מחברי ועדי חיפה נגזרת הן ממספר הדיונים שאליהם לא התייצבו - ראשי ועדי אשדוד נמנעו מהתייצבות ל-3 דיונים בעוד שחברי ועדי חיפה נמנעו מהתייצבות לדיון אחד; והן משאלת ההזקקות לצווי ההבאה במקרה של ראשי ועדי אשדוד.

77. אשר למר ליאני - החלטנו להיעתר לבקשתו להוסיף תגובה לתשובת חברת נמל אשדוד. לגופם של דברים, לא ראינו לנכון לקבל את טענותיו. מבחינה דיונית, טענות אלה למעשה הוכרעו על ידינו בהחלטת הביזיון, שם קבענו כי אין להחריגו מקבוצת ראשי הוועדים, וגם מהותית לא מצאנו בטענותיו כיום של מר ליאני כל טעם לשנות מקביעתנו האמורה. למעשה, מר ליאני טוען כי לא היה מעורב בפעילות ועד העובדים ועל כן לא יכול היה לפעול לעניין החזרה לעבודה, אלא שבכך מתייחס מר ליאני להוצאות שבהן חויב כאל סנקציה לפי הפקודה, בגין הפרת צו המניעה,

¹¹ עניין פלונית הנ"ל.

בית הדין הארצי לעבודה

סק"כ 13-07-40815

בעוד שלעיל דחינו עמדה זו. ההוצאות נפסקו, כאמור, בגין אי ההתייצבות לדיונים. עניין זה אינו קשור לפעילות בוועד העובדים או ליכולתו של מר ליאני לפעול להשבת העבודה לתקנה. מר ליאני קיבל את הזימונים לדיונים כדין ולפיכך צריך היה להתייצב אליהם, ולמצער לבקש רשות שלא להתייצב אליהם, ומשלא עשה כן ולא סיפק סיבה מספקת לכך, אין מקום לפטור אותו מתשלום ההוצאות בגין אי ההתייצבות לדיונים, כפי שנפסק לגבי יתר ראשי הוועדים.

סוף דבר

78. ראשי הוועדים ישלמו הוצאות משפט כאמור בסעיף 76 לעיל. ההוצאות תשולמנה בתוך 30 יום ממועד המצאת החלטה זו לצדדים.
79. בשים לב למהות ההליך ולפסיקת ההוצאות כאמור לעיל, לא ייעשה צו נוסף להוצאות בגין ההליכים הנוגעים לסוגיית ההוצאות.
80. כאמור בסעיף 24 לעיל, פסק דין החותם את ההליך יינתן בנפרד על ידי כלל חברי המותב.

ניתנה היום, י"א אב תשפ"א (20 יולי 2021) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת

לאה גליקסמן,
שופטת

אילן איטח,
סגן נשיאה, אב"ד